

Indflydelse den har haft paa Ejendomspriserne og paa disse Ejendommers Stilling i al Almindelighed, inden man gaar til en gennemgribende Omordning af hele vor Beskatning. Viser det sig til den Tid, at dette Forsøg peger i en anden Retning, end man har tænkt, saa har vi der gjort en Erfaring, som kan komme os til gode ved den endelige Omordning af Skatteforholdene, og selv om det kan siges med Sandhed, at man her faar en Del Skatteborgere, som har andre Interesser end de øvrige med Hensyn til Ejendomsbeskatning, saa er deres Antal dog kun saa ringe, at det ikke vil kunne have nogen som helst Indflydelse paa Lovgivningens senere Afgørelser paa dette Omraade, men man vil have indvundet en Erfaring, som vil kunne være os til Gavn ved fremtidige Forhandlinger. Jeg tror, der er noget rigtigt i de Betragtninger, man har gjort gældende, at man ikke ved Gaver skal fremhjelpe enkelte Klasser eller Dele af Befolkningen. Det skal man saa vidt muligt ikke gøre, ogsaa af den Grund, jeg før nævnede, at en saadan Hjælp kun kommer den øjeblikkelige Indtægt til gode. Nej, man bør sætte saadanne Vilkaar, at de kommer hele den Stand til gode, som man arbejder for; derved vil der vindes langt mere.

Jeg kan derfor ikke andet end yde det foreliggende Lovforslag min anbefaling, selv om der selvfølgelig kan forhandles om adskillige Enkeltheder, ogsaa angaaende den tilbagevendende Omvurdering af Ejendommene. Jeg tror, at der her er Tale om et Forsøg, som vi kan have Nytte og Gavn af at gøre. Men jeg maa lige saa vel som det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) beklage, at Lovforslagets Affattelse er en saadan, at det paa en Maade kun gælder Statshusmandsbrug. Det er nemlig Kommissionens Mening, at den Jord, det offentlige ejer, enten den bliver anvendt til Statshusmandsbrug eller ej, skal være underkastet de samme Vilkaar, stadig skal være Statens Eje, for saa vidt som denne skal have Ret til det Merudbytte, der kan komme af Jorden som Følge af Konjunkturernes Forandring, ligesom ogsaa af dens Anvendelse til større Ejendomme, til Byggegrunde o. s. v., efterhaanden som Forholdene ændres, saaledes

at den Jord, som det offentlige ejer, ikke kommer ud i privat Spekulation, men at Værdistigningen altid vil være forbeholdt Staten, hvad enten Jorden afhændes til Husmandsbrug eller til større Brug — og jeg mener ligesom det ærede Medlem fra Lejre, at der kan være adskillige Tilfælde, hvor Jord i offentligt Eje ikke egner sig til at udstykes til Husmandsbrug, saa man maa absolut have Vejen aaben for at afhænde den paa anden Maade, enten til at drives sammen med en anden Ejendom eller til at drives selvstændigt som en større Ejendom eller, om det skulde være, anvendes til Byggegrunde eller til Anlæg eller Havebrug o. s. v. Vi maa kun holde fast ved, at Staten ikke lader Jorden slippe sig ud af Hænde, at den ikke kommer ud i den frie Spekulation, men at de Konjunkturstigninger, der maatte komme i Fremtiden, altid kommer Staten til gode.

Jeg vil, da Tiden er langt fremskredet, indskrænke mig til disse Bemærkninger og i øvrigt, som mit Partis ærede Ordfører allerede har gjort, anbefale Sagen til videre villig Behandling, ogsaa til Forhandling i et Udvalg, hvor man nærmere kan drøfte de forskellige Forhold og de forskellige Synspunkter, som lægges til Grund fra de forskellige Sider, og muligt komme overens om et Forslag, som, selv om det ikke bliver akkurat det samme som det foreliggende, dog gaar i samme Retning og imødekommer den Trang, der er til en saadan Lov, og de Formaal, vi derved vil opnaa.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Ogsaa for den Modtagelse, dette Lovforslag har faaet, maa jeg udtale min Paaskønnelse. Bortset fra det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard), som jo selv antydede, at han maaske saa Syner — og jeg synes ikke, han fik modbevist det —, har Lovforslagets Tanke som Helhed fundet Tilslutning. Det ærede Medlem fra Svendborg beklagede sig over, at Lovforslaget var kommet noget bag paa ham, og mente, at det først burde have været behandlet i et Møde af hans Parti. Men Lovforslaget har været forelagt i det samlede Ministerium, og jeg har faaet Tilladelse til at fremsætte det her for Rigsdagen. Jeg gaar da ud fra, at det ærede Medlem af Ministeriet, som tilhører det